

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

TIZIR TITANIUM & IRON AS

Naustbakken 1
5770 Tyssedal

Oslo, 15. januar
2014.01.2014

Deres ref.:
Erling Forstrøm

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/8620
Saksbehandler:
Ole Jakob Birkenes

Revisjonsrapport: Revisjon ved TiZir Titanium & Iron AS Kontrollnummer: 2013.029.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Erling Forstrøm

Fra Miljødirektoratet:
Ole Jakob Birkenes

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Poul Byskov

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos TiZir Titanium & Iron AS (TiZir Titanium & Iron AS) under sluttmøtet den 12. desember 2013. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 10. - 12. desember 2013. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 5 avvik og ga 1 anmerkning under revisjonen.

Avvik:

- Virksomhetens internkontroll har noen mangler
- Rutiner for drift av renseinstallasjoner er mangelfulle
- Måleprogram er ikke utarbeidet
- Utslippsmålinger til vann er ikke vurdert for usikkerhet vedrørende representativ prøvetaking av suspendert stoff
- Konsulentrapport med utslippsmålinger til luft mangler noen viktige data

Anmerkninger:

- Prosedyre for risikoanalyse ID 16177 kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

TiZir Titanium & Iron AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 16. mai 2014 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

15. januar 2014	Ole Jakob Birkenes	Einar Knutsen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Hordaland ved miljøvernavdelingen

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: TIZIR TITANIUM & IRON AS	
Organisasjonsnr.: 872002812	Eies av: 934505557
Bransjenr. (NACE-kode): 24.101 - Produksjon av jern og stål	

Kontrollert enhet

Navn: TiZir Titanium & Iron AS	Anleggsnr.: 1228.0021.01
Kommune: Odda	Fylke: Hordaland
Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri	Gebysats:
Tillatelse gitt: 31. mars 2003	Sist endret:

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Revisjonens tema

- internkontroll
- utslippskontroll
- farlig avfall
- tillatelse

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

TiZir Titanium & Iron AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må TiZir Titanium & Iron AS innen 16. mai 2014 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Ole Jakob Birkenes.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varsler herved at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (jf. *produktkontrollloven § 13.*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på at avvik er rettet innen 16. mai 2014. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 16 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet.

En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 50 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Gebyr for revisjonen

TiZir Titanium & Iron AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 4 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 9. januar 2013). Dette betyr at dere skal betale kr. 46 200,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 15. januar 2014. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll har noen mangler

Avvik fra:

Tillatelsen punkt 8 og 10
Interkontrollforskriften § 5 punkt 4,

Kommentarer:

1. Mål for ytre miljø er i liten grad integrert med øvrige mål og handlingsplaner i bedriftens overordnede handlingsplan.
 - a. Måltall for arbeidsmiljø og produksjon er relativt detaljert beskrevet i den overordnede handlingsplan. Det er ikke definert relevante mål for ytre miljø i denne planen
 - b. Det er utarbeidet en intern handlingsplan for det ytre miljø. Målene herfra er ikke synliggjort og forankret i den overordnede handlingsplanen

Avvik 2

Rutiner for drift av renseinstallasjoner er mangelfulle

Avvik fra:

Interkontrollforskriften § 5 punkt 7

Kommentarer:

1. Driftsrutine for Ameco filter er ikke utarbeidet.
 - a. Det er ikke en driftsrutine som beskriver normale driftsbetingelser for trykkdifferanse over filteret. Grenseverdier for lavt og høyt trykk er ikke definert.
2. Driftsrutine for elektrofilter er mangelfull.
 - a. Vurdering av elektrofilter ID 15259, mangler definerte verdier for normale driftsbetingelser (spenning og strømstyrke)
3. Driftsrutine for lamellsedimentering er mangelfull.
 - a. Styringsverktøy for slamrensing er beskrevet i flere prosedyrer inklusiv Instruks for drift av polymerstasjon (ID 5707).
 - b. Denne mangler angivelse av optimal polymerdosering i lamellsedimenteringen (l/m³ prosessvann) og hvordan tilsetningen skal styres.

Avvik 3

Måleprogram er ikke utarbeidet

Avvik fra:

Punkt 11 i tillatelsen

Kommentarer:

Bedriftens har utarbeidet et dokument "Måleprogram Emisjonsmålinger" som inneholder en måleplan for sine årlige utslippsmålinger til luft vann og støy.

Miljødirektoratet innførte i eget brev av 10.12.2010 nye krav til utslippskontroll for alle bedrifter med egen tillatelse.

De nye krav innebærer blant annet:

1. Benyttede målemetoder skal beskrives

Dette gjelder målemetoder for utslippsmålinger til luft, vann og støy. Alle trinn i målingen skal beskrives (f.eks. volummåling, prøvetaking, analysemetode, beregningsmodell mm.)

2. Velge prøvetakingsregime som sikrer representative utslippsmålinger

De nye krav til utslippskontroll innebærer at bedriften skal vurdere og skal velge omfang av sine utslippsmålinger slik at de blir representative og avspeiler de faktiske utslipp fra virksomheten.

3. Vurdere usikkerheten i målingene

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene for alle trinn (se ovenfor) i målingene, og dette skal beskrives i måleprogrammet.

4. Kvalitetssikring

Bedriften skal kvalitetssikre sine utslippsmålinger f.eks. gjennom bruk av anerkjente standarder, deltakelse i relevante ringtester, bruk av akkrediterte laboratorietjenester oa.

Bedriften har ikke samlet sitt dokumentunderlag og utarbeidet et måleprogram som inneholder disse elementene.

Vi viser i samme forbindelse til den nye **Veileder for Industrielle måleprogram** som under revisjonen ble presentert/diskutert med bedriften.

(Tilleggsopplysning: oljeutskiller bør også inkluderes i måleprogrammet)

Avvik 4

Utslippsmålinger til vann er ikke vurdert for usikkerhet vedrørende representativ prøvetaking av suspendert stoff

Avvik fra:

Punkt 11 i tillatelsen

Kommentarer:

Bedriftens utslippsmålinger til vann skjer fra to hovedutslipp:

- a. Utløp fra sjøvannscrubber
- b. Utløp fra lamellsedimentering (slamrensing)

Begge målestasjoner benytter samme prøvetakingsutstyr for uttak av vannprøver som sendes til akkreditert laboratorium for analyse.

Følgende usikkerhetsbidrag er ikke vurdert:

- a. Om det er full omblanding der prøvetakingsslangen er plassert
- b. Om prøvestrømmen i prøveløopen er sterk nok til å sikre god oppumping av suspendert stoff
- c. Om det kan skje sedimentering i prøvekarret for uttak av delprøve

Se også tabellene 1- 4 i Veileder for industrielle måleprogram som gir andre eksempler på usikkerhetsbidrag fra fire måletrinn.

Avvik 5

Konsulentrapport med utslippsmålinger til luft mangler noen viktige data

Avvik fra:

Punkt 11 i tillatelsen

Kommentarer:

Avviket gjelder bedriftens bestilling av utslippsmålinger, som settes bort til ekstern oppdragsgiver. Bedriften er alltid ansvarlig for måleresultatene, og må ved bestilling av oppdraget sikre god kvaliteten ved kravstilling til utforming av målerapporten.

Konsulentens 3 siste målerapporter har følgende mangler:

1. Rapporten åpner ikke med et klart signal om at alle resultater i rapporten er utført som akkrediterte utslippsmålinger
2. Rapporten skal angi to ting om produksjonsforhold under gjennomføring av målingene
 - a. om det var full produksjon / redusert produksjon i avdelingen
 - b. om det var normale / unormale driftsforhold i produksjonen
3. Rapporten skal beskrive noe om tilstand i renseanlegg under gjennomføring av målingene, herunder om det var normale / unormale driftsforhold i luftreanseanleggene

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Prosedyre for risikoanalyse ID 16177 kan forbedres

Kommentarer:

Prosedyren mangler en rutine for hvordan risikohåndteringen skal ivaretas herunder ledelsens behandling av risikoanalysen og med vedtak om hvilke risikoreducerende tiltak som skal gjennomføres og en handlingsplan for gjennomføring (med ansvar og tidsrammer).

9. Andre forhold

Bedriften planlegger en større oppgradering i 2015 hvor det også er planlagt tiltak for å redusere støvutslippene fra produksjonen.

Bedriften har i dag en prosess hvor man i størst mulig grad bestreber seg på å resirkulere mest mulig materiale til produksjonen framfor å få utslipp til sjøen

10. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 10. desember 2013: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 10. desember 2013 til 11. desember 2013.
 - 11 personer ble intervjuet
 - befaringer til følgende steder:
 - Produksjonen med fokus på renseanlegg og prøvetakingspunkter
 - Lager for farlig avfall
- Avsluttende møte 12. desember 2013: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

11. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved TiZir Titanium & Iron AS, 10. - 12. desember 2013

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Avdelingsleder Lab, kvalitet og ytre miljø	x	x	X
Fagansvarlig ytre miljø	x	x	X
Produksjonssjef	x	x	X
Driftsansvarlig ovnshus	X		
Adm. Dir.	x	x	X
Avd. leder forebyggende vedlikehold	x	X	
Leder Service seksjon	x		
Prosessansvarlig jernbehandling	x	X	X
HS-KS leder	x	X	
Prosessansvarlig ovnshus		x	x
Planlegger		X	
Prosessansvarlig forreduksjon		X	
Sakkyndig driftsleder		X	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Ole Jakob Birkenes, revisjonsleder

Poul Byskov, revisor